

ЗМІСТ

	стор.
Правила користування виданням	
Навчальний процес	
Навчальна інформація	
Англійська мова. 7 клас	
<i>Валерій Заслонкін</i> . Інформаційний паспорт теми	
Англійська мова в позаурочний час	7
Англійська мова. 11 клас	
<i>Сергій Іванов</i> . Опис досвіду	
Педагогічні технології на уроках англійської мови.....	8
Біологія. 11 клас	
<i>Олена Шаповаленко</i> . Інформаційний паспорт теми	
Основи еволюційного вчення	9
Біологія. 7 клас	
<i>Олена Шаповаленко</i> . Практикум	
Робочий зошит з біології для 7-го класу (частина 9).....	10
Біологія. 7 клас	
<i>Олена Шаповаленко</i> . Практикум	
Робочий зошит з біології для 7-го класу (частина 10).....	10
Інформатика. 10 клас	
<i>Олена Микитюк</i> . Інформаційний паспорт теми	
Комп'ютерні презентації та публікації.....	11
Історія України. 7 клас	
<i>Любов Гаврилюк</i> . Інформаційний паспорт теми	
Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (друга половина XIV ст. – XV ст.)	12
Українська література. 5 клас	
<i>Олександр Авраменко, Галина Дмитренко</i> . Розробка з методики викладання предмета	
До планування уроків української літератури в п'ятому класі	13

Українська мова. 11 клас	
<i>Наталія Білоус</i> . Інформаційний паспорт теми	
Стилістика простих речень	14
Українська мова. Літературне читання. 2 клас	
<i>Мирослава Зоряна, Віра Науменко</i> . Розробка з методики викладання предмета	
Світ художнього слова в об'єктиві фотокамери.....	15
Фізика. 10 клас	
<i>Ольга Чуйко</i> . Інформаційний паспорт теми	
Механічні хвилі.....	16
Фізика. 10 клас	
<i>Ольга Чуйко</i> . Практикум	
Лабораторна робота «Вимірювання коефіцієнта тертя спокою	17
Фізика. 10 клас	
<i>Ольга Чуйко</i> . Практикум	
Лабораторна робота «Дослідження руху тіла, кинутого горизонтально»	18
Хімія. 11 клас	
<i>Оксана Артем'єва</i> . Інформаційний паспорт теми	
Природні джерела вуглеводнів та їх переробка	19
Фахова інформація	
<i>Михайло Зігман</i> . Інформаційне повідомлення	
ОЗОНівці всіх країв єднаймося!.....	20
<i>Лілія Уткіна</i> . Практична рекомендація	
З PowerPoint урок буде цікавішим, а навчання — успішнішим.....	21
Виховний процес	
Виховна і пізнавальна інформація	
<i>Наталія Звольська, Світлана Чирка</i> . Календар	
Календар знаменних дат. Вересень	22
<i>Ольга Бугугай, Андрій Бугугай</i> . Стаття	
Юним козачатам про славних пращурів.....	23
Фахова інформація	
<i>Вікторія Ліснічук-Білокриницька</i> . Розробка з методики викладання предмета	
Технологія та особливості вишивки східнослов'янських народів	24

Адміністративне управління школою

Організаційна інформація

<i>Ольга Прокопчук.</i> Нормативно-правовий покажчик Моніторинг законодавства. Нові документи	25
--	----

Бібліотечно-інформаційне обслуговування

Фахова інформація

<i>Світлана Бабич.</i> Інформаційне повідомлення Епістолярна спадщина Винниченка: видано, презентовано, обговорено	28
<i>Лариса Кузнєцова.</i> Інформаційне повідомлення План роботи школи у форматі «Педагогічний колектив – шкільна бібліотека»	29
<i>Лариса Ситник.</i> Консультація Заміщення бібліотекаря на час відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами.....	30
<i>Олена Морєва.</i> Консультація Додаткова соціальна відпустка бібліотекарям, що мають дітей.....	31
<i>Олена Проців.</i> Практична рекомендація Вчимося користуватися електронною поштою.....	32
<i>Наталія Дзюба, Валентина Красножон.</i> Практична рекомендація Корпоративна база статей бібліотек України для дітей: методика та стратегія пошуку	33
<i>Олена Канюка.</i> Стаття Комунікативна культура бібліотекарів	34
<i>Олександр Купіна.</i> Стаття Масова робота: класика жанру та інновації.....	35

Компакт-диск «ШБІЦ – інфо. Нові надходження» № 7/2013

Комп'ютерна бібліотечно-інформаційна система
«Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ – інфо»

ж у р н а л
«ШБІЦ-інфо. Нові надходження»

ПРАВИЛА
користування виданням
(редакція 1.13)

Журнал «ШБІЦ-інфо. Нові надходження» (далі – журнал) має друковану і електронну частини. Перша із них призначена для змістового супроводу електронної частини в друкованій формі. Електронна частина містить матеріали (далі – документи) для інформаційного забезпечення загальноосвітнього навчального закладу, що підготовлені за місячний період.

Друкована частина видання

1. Друкована частина є звичним і зручним інструментом для первинного ознайомлення з документами, які вміщені в електронній частині. Частина складається з двох головних інформаційних об'єктів: змісту видання та сторінок-характеристик на кожний документ.

2. Зміст видання структуровано за підсистемами (всього 4) та видами інформації, які прийняті в комп'ютерній бібліотечно-інформаційній системі «Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо» (далі – система «ШБІЦ-інфо»).

3. Кожна із підсистем може включати такі види інформації:

- підсистема «Навчальний процес» — навчальну, фахову, організаційну;
- підсистема «Виховний процес» — виховну і пізнавальну, фахову, організаційну;
- підсистема «Адміністративне управління школою» — організаційну;
- підсистема «Бібліотечно-інформаційне обслуговування» — для користувача, фахову, організаційну.

4. Кожний запис у змісті видання містить три обов'язкові реквізити: ім'я і прізвище автора (авторів), вид документа, назву документа. Для підсистеми «Навчальний процес», виду інформації «Навчальна» викладу обов'язкових реквізитів передусім назва навчального предмета.

5. Сторінка-характеристика документа структурована і максимально уніфікована. Тут публікуються: назва підсистеми і виду інформації (верхній колонтитул), ідентифікаційне вікно, вид документа, назва документа, класифікація (класифікаційні складові), анотація документа, ключові слова.

6. Ідентифікаційне вікно містить реквізити, що позиціонують даний документ в системі «ШБІЦ — інфо»: назву підсистеми, вид інформації, вид документа, шифр документа, адресати призначення. Спираючись на ці реквізити, побудований довідково-пошуковий апарат системи.

7. Усі реквізити ідентифікаційного вікна вибираються з довідників, а шифр документа — з відповідних класифікаторів. До них відносяться: класифікатор навчальної інформації (КНІ), класифікатор загальноосвітньої інформації (КЗІ), класифікатор функціональної інформації (КФІ).

8. Зміст позиції класифікатора, що відповідає конкретному шифру, наводиться після назви документа і позначається словом «Класифікація».

9. Друкована частина видання використовується для попереднього аналізу отриманої інформації, виокремлення потрібних для роботи документів, визначення пошукових реквізитів, за якими легко можна знайти текст потрібного документа в електронній частині.

Електронна частина видання

10. Електронна частина являє собою невелику комп'ютерну систему «ШБІЦ-інфо. Нові надходження» (далі — система «НН»), яка розміщена на компакт-диску. Система має простий пошуковий апарат та інформаційну базу, де містяться тексти документів разом з додатками.

11. Головне завдання системи «НН» полягає у забезпеченні користувачів текстами документів в електронній формі за місячний період укладання.

12. Схема побудови системи, основні поняття та інформаційні одиниці згадуються і відображені вже в друкованій частині. Робоче вікно на екрані монітора чітко розділене на три панелі: панель класифікації, панель документів, панель додатків.

13. Панель класифікації займає ліву частину екрана і містить лише перші два реквізити ідентифікаційного вікна: назву підсистеми та вид інформації. Це дозволяє з самого початку спрямувати користувача у напрямку потрібної шкільної інформаційної сфери — власне вибрати підсистему і вид інформації. Підсистема і вид інформації — перші реквізити пошукового апарату в прийнятій системі класифікації, які звужують сферу пошуку, виводячи користувача на наступні рівні упорядкування (класифікації).

14. Панель документів розміщується в правій верхній частині робочого вікна. До пошукових реквізитів цієї панелі відносяться: назва навчального предмету і клас (для навчальної інформації), прізвище автора (авторів), вид документу, назва документу.

15. Лінією підсвітки (курсором) користувач вибирає потрібну позицію. При цьому, в нижній частині робочого вікна (панелі додатків) розгортається інформація, що віднесена до відповідної позиції.

16. Важливо знати, що в першій позиції панелі додатків завжди знаходиться текст документа, який подається у форматі pdf. У наступних позиціях розміщуються додатки до власне тексту документа. Вони можуть подаватися в різних форматах. Клікнувши потрібну позицію, користувач може переглядати відповідну інформацію і виконувати з нею дозволені системою дії.

17. На компакт-диску (кнопка «Портфель») розміщені інформаційні, проектні та експлуатаційні документи, які будуть корисними і необхідними для детальнішого ознайомлення з системою «ШБЦ-інфо», журналом «НН», системою «НН». Документи допоможуть користувачам у практичній роботі з електронною бібліотекою.

Валерій ЗАСЛОНКІН,

учитель англійської мови вищої категорії, старший вчитель загальноосвітньої школи I–III ступенів № 4 імені Валі Котика м. Шепетівка, Хмельницька обл.

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – навчальний процес
 Вид інформації – навчальна
 Вид документа – інформаційний паспорт
 Шифр документа – 21.2.07.01.00.001
 Призначення – учню, вчителю англійської мови

Інформаційний паспорт навчальної теми

Англійська мова в позаурочний час

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Англійська мова. 7 клас.

Іноземні мови. : програма для загальноосвіт. навч. закладів : 5–12 класи. Авт.: В. Г. Редько, Н. П. Басий та ін. Затверджена МОН України (лист від 23.12.2004 № 1/11-6611); вид-во «Перун», 2005.

Тема 1.

Анотація

Оволодіння учнями іноземною мовою сприяє розвитку в них здібностей використовувати її як інструмент спілкування в діалозі культур і цивілізацій сучасного світу, де вона розглядається як засіб міжособистісної взаємодії в умовах багатонаціонального і полікультурного світового простору.

Вивчення цієї теми поглиблює і розширює знання учнів про форми позакласної роботи, які сприяють успішному вивченню іноземної мови. Так, в ході вивчення теми в учнів формуються уявлення про види та засоби комунікації, про основні стратегії у вивченні іноземної мови. Крім того, відбувається вдосконалення навичок спілкування англійською мовою в позаурочний час: на заняттях лінгвістичних гуртків, секцій, клубів, а також під час лінгвістичних конференцій, заочних подорожей та ін. Під час спілкування виробляються правила мовного етикету.

Учню і вчителю надається перелік навчальних, методичних матеріалів, які рекомендовані МОНмолодьспорту України і можуть використовуватися для вивчення теми. Крім цього, автор додатково пропонує свої навчальні та методичні матеріали до теми.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Опорні схеми до теми.
2. Матеріали для контролю знань з теми.

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

1. Календарне планування до теми «Англійська мова в позаурочний час».
2. Система уроків до теми «Англійська мова в позаурочний час».

Для поглибленого вивчення теми запропоновано такі **творчі роботи і реферати**:

1. What school would you like to go to? («My school», «My dream school», «My ideal school day»).
2. Who is on board of fame? («The board of fame of our class»).

Сергій ІВАНОВ,

учитель англійської мови,
заступник директора з
навчально-виховної роботи,
Смілянська спеціалізована
школа I – III ступенів № 5,
м. Сміла, Черкаська обл.,
лауреат конкурсу «Учитель
року – 2012» у номінації
«Іноземна мова. Англійська»

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – навчальний процес
Вид інформації – навчальна
Вид документа – опис досвіду
Шифр документа – 21.3.11.00.00.000
Призначення – вчителю англійської мови

Опис досвіду Педагогічні технології на уроках англійської мови

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Англійська мова. 11 клас.

Анотація

Особливістю передового педагогічного досвіду С. Іванова є використання мультимедійних засобів навчання (комп'ютера, теле- та відеоапаратури, Інтернету тощо); комунікаційного, інтерактивного та особистісно-зорієнтованого підходів до викладання іноземної мови; парних та групових форм роботи; проектних технологій навчання.

Автор стверджує, що використання на уроках комплексу ІКТ дає можливість учням підготуватися до життя за межами школи: брати участь у бесідах в Інтернеті; працювати зі ЗМІ для покращення зв'язку, а також навчитись виражати себе у цифровому виді спілкування тощо.

Окрім того, використання мультимедійних засобів навчання сприяє виробленню в учнів одразу чотирьох основних мовних навичок: мовлення, аудіювання, письмо й читання.

Також навчання такого типу, коли технології ефективно поєднуються в англійському класі, характеризується активною участю учнів у створенні нової інформації.

Див. Додатки 1-4

В додатках на компакт-диску наводяться **навчальні та методичні матеріали** автора:

1. Уроки англійської мови з використанням навчальних технологій. 11 клас.
2. Зустріч з поезією (позакласний захід).
3. Результативність роботи (переліки особистих перемог, перемог учнів та друкованих видань).
4. Список використаних джерел.

Олена ШАПОВАЛЕНКО,
 учитель біології вищої категорії,
 Стольненська ЗОШ I–III ступенів,
 Менський р-н, Чернігівська обл.

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – навчальний процес
 Вид інформації – навчальна
 Вид документа – інформаційний паспорт
 Шифр документа – 09.3.11.03.05.001
 Призначення – учню, вчителю біології

Інформаційний паспорт навчальної теми

Основи еволюційного вчення

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Біологія. 11 клас

Програма для загальноосвіт. навч. закладів. 10–11 класи : академічний рівень. Затверджена МОН України (наказ «Про надання навчальним програма для 11-річної школи грифа "Затверджено Міністерством освіти і науки України"» від 28.10.2010 № 1021); вид-во «Мандрівець», 2011.

Розділ V «Історичний розвиток органічного світу», тема 1.

Анотація

Під час вивчення теми в учнів відбувається формування закономірностей історичного розвитку органічного світу. Так, вони поглиблюють свої знання про еволюційні погляди та основні положення синтетичної гіпотези еволюції; покращать розуміння таких понять як вид, його критерії та процеси видоутворення; ознайомляться з сучасними уявленнями про фактори еволюції.

Зауважимо, що тема актуальна і корисна, але вона має одну важливу особливість: її матеріал є продовженням тем 7–8 класів, які слугують підґрунтям для нових відомостей, а значить вона актуалізує принцип наступності у навчанні біології.

Учню і вчителю надається перелік навчальних, методичних матеріалів, які рекомендовані МОНмолодьспорту України і можуть використовуватися для вивчення теми. Крім цього, автор додатково пропонує свої навчальні та методичні матеріали до теми.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Типи адаптацій (схема).
2. Форми дії природного добору (схема).
3. Форми боротьби за існування (схема).
4. Шляхи досягнення біологічного прогресу (схема).
5. Критерії виду (таблиця).

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

1. Вид. Видоутворення (презентація).

Для поглибленого вивчення теми запропоновано такі **творчі роботи і реферати**:

1. Шлюбна поведінка у житті тварин.
2. Життя і наукова діяльність С. Навашина.

Олена ШАПОВАЛЕНКО,
учитель біології вищої категорії,
Стольненська ЗОШ I – III ступенів,
Менський р-н, Чернігівська обл.

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – навчальний процес
Вид інформації – навчальна
Вид документа – практикум
Шифр документа – 09.2.07.01.00.000
Призначення – учню, вчителю біології

Практикум**Робочий зошит з біології для 7-го класу
(частина 9)**

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Біологія. 7 клас

Програма для загальноосвіт. навч. закладів. 7 – 11 класи. Авт.: О. В. Данилова (керівник авт. колективу), П. Г. Балан, А. С. Вихренко. Затверджена МОН України (лист від 23.12.2004 № 1/11-6611); вид-во «Перун», 2005.

Розділ I «Рослини», тема 2 «Розмноження й розвиток рослин».

Анотація

Дев'ята частина публікації робочого зошита вміщує завдання та вправи на засвоєння навчального питання «Будова та різноманітність квіток».

Олена ШАПОВАЛЕНКО,
учитель біології вищої категорії,
Стольненська ЗОШ I – III ступенів,
Менський р-н, Чернігівська обл.

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – навчальний процес
Вид інформації – навчальна
Вид документа – практикум
Шифр документа – 09.2.07.01.00.000
Призначення – учню, вчителю біології

Практикум**Робочий зошит з біології для 7-го класу
(частина 10)**

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Біологія. 7 клас

Програма для загальноосвіт. навч. закладів. 7 – 11 класи. Авт.: О. В. Данилова (керівник авт. колективу), П. Г. Балан, А. С. Вихренко. Затверджена МОН України (лист від 23.12.2004 № 1/11-6611); вид-во «Перун», 2005.

Розділ I «Рослини», тема 2 «Розмноження й розвиток рослин».

Анотація

Десята частина публікації робочого зошита вміщує завдання та вправи на засвоєння навчального питання «Суцвіття».

Олена МИКИТЮК,
 учитель інформатики вищої категорії,
 Смілянський природничо-математичний
 ліцей, Асоційована школа ЮНЕСКО,
 м. Сміла, Черкаська обл.

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – навчальний процес
 Вид інформації – навчальна
 Вид документа – інформаційний паспорт
 Шифр документа – 42.3.10.02.00.003
 Призначення – учню, вчителю інформатики

Інформаційний паспорт навчальної теми

Комп'ютерні презентації та публікації

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Інформатика. 10 клас.

Програма для профільного навчання та допрофільної підготовки (рівень стандарту). Авт.: І. О. Завадський, Ю. О. Дорошенко. Затверджена МОН України (лист від 10.08.2010 № 1/11-4927); вид-во «ВГ ВHV», 2009.

Тема 3.

Анотація

Під час опанування теми учні вивчають призначення та можливості комп'ютерних презентацій та публікацій, особливості та принципи використання шаблонів у них. Окрім того, вони звертають увагу на основні вимоги до створення презентацій-доповідей та публікацій-бюлетнів.

Зауважимо, що у процесі ознайомлення з комп'ютерними публікаціями та презентаціями учні вивчають структуру їх вікон, а також відмінності від вивчених до цього програм пакету Microsoft Office, опановують панель інструментів та звертають увагу на особливості її використання. Особлива увагу звертається на правила оформлення шаблонів, що вивчаються.

Учню і вчителю надається перелік навчальних, методичних матеріалів, які рекомендовані МОНмолодьспорту України і можуть використовуватися для вивчення теми. Крім цього, автор додатково пропонує свої навчальні та методичні матеріали до теми.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Таблиці форматів презентацій та властивостей об'єктів презентацій.
2. Структура вікна та види шаблонів презентацій.
3. Основні аспекти створення презентацій.
4. Практична робота в Movie Maker.

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

- 1-2. Практичні завдання для виконання по роботі з анімаціями (приклад виконаного).
3. Завдання залікової роботи з теми «Комп'ютерні презентації».
4. Створення слайд-шоу за допомогою програми Movie Maker.
- 5-6. Практичні завдання по темі «Створення презентацій в програмі Microsoft Office Power Point.
- 7-8. Приклади виконаного завдання по підготовці бюлетеня та буклету.

Любов ГАВРИЛЮК,
 учитель історії вищої категорії,
 старший учитель, загальноосвітня
 школа I – III ступенів № 4
 імені Валі Котика
 м. Шепетівка, Хмельницька обл.

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – навчальний процес
 Вид інформації – навчальна
 Вид документа – інформаційний паспорт
 Шифр документа – 45.2.07.01.00.005
 Призначення – учню, вчителю історії

Інформаційний паспорт навчальної теми

Українські землі у складі Великого кня- зівства Литовського та інших держав (друга половина XIV ст. – XV ст.)

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Історія України. 7 клас.

Програма для загальноосвіт. навч. закладів. 5 – 12 класи. Авт.: В. С. Власов, Н. М. Гу-
 пан, П. Б. Полянський та ін. Затверджена МОН України (наказ від 23.12.2004
 № 1/11-6611); вид-во «Перун», 2005.

Тема 5.

Анотація

Під час вивчення теми учні продовжують знайомитись з історичними по-
 діями, які мали місце на території українських земель після розпаду Київської
 Русі та її наступника – Галицько-Волинського князівства.

Окрім того, при вивченні теми учні мають змогу проаналізувати причи-
 ни та наслідки потрапляння українських земель під владу інших держав.

Учню і вчителю надається перелік навчальних, методичних матеріалів,
 які рекомендовані МОНмолодьспорту України і можуть використовуватися
 для вивчення теми. Крім цього, автор додатково пропонує свої навчальні та ме-
 тодичні матеріали до теми.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Система самоврядування за магдебурзьким правом (таблиця).
2. Господарське життя України другої половини XIV – першої половини XV ст. (таблиця).
3. Антифеодальний рух (таблиця).
4. Соціальний устрій другої половини XIV – першої половини XV ст. (таблиця).
5. Боротьба проти наступу Польщі (таблиця).
6. Особливості статуту українських земель у складі Великого князівства Литовського (таблиця).

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

1. Цікавинки з історії другої половини XIV – першої половини XV ст.
2. Українські землі у складі інших держав.
3. Унії та їх наслідки.

Олександр АВРАМЕНКО,
доцент кафедри мов та літератур
Київського університету
імені Бориса Грінченка

Ідентифікаційне вікно	
Підсистема	— навчальний процес
Вид інформації	— навчальна
Вид документа	— розробка з методики викладання предмета
Шифр документа	— 78.2.05.02.00.000
Призначення	— вчителю української літератури

Галина ДМИТРЕНКО,
викладач української мови
й літератури, гімназії
«Тросщина», м. Київ

Розробка з методики викладання предмета До планування уроків української літератури в п'ятому класі

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Українська література. 5 клас.

Програма для загальноосвіт. навч. закладів. 5—9 класи. Укл.: Р. В. Мовчан (кер. групи), К. В. Таранік-Ткачук, М. П. Бондар, О. М. Івасюк, С. А. Кочерга, Л. І. Кавун, О. І. Неживий, Н. В. Михайлова; вид-во «Грамота», 2011.

Анотація

У публікації на прикладі 5-го класу розкрито особливості переходу базової середньої освіти на нові освітні стандарти, навчальні програми та підручники.

Мова йде про те, що п'ятикласники вивчатимуть українську літературу за підручниками-переможцями I етапу Всеукраїнського конкурсу рукописів підручників для 5-9 класів. Одним із них є підручник О. М. Авраменка — «Українська література».

Аналізуються особливості нового підручника: концептуальні положення; принципи вивчення літератури, покладені у основу; базові рівні тексту; структурування матеріалу тощо.

Окрім того, в додатках на компакт-диску наводиться календарно-тематичний план «Українська література. 5-й клас», покликаний полегшити роботу вчителя.

Ключові слова: планування уроків, література українська.

Наталя БІЛОУС,

учитель української мови та літератури, методист науково-методичного Вінницького регіонального центру оцінювання якості освіти, кандидат педагогічних наук

Ідентифікаційне вікно

Підсистема — навчальний процес
Вид інформації — навчальна
Вид документа — інформаційний паспорт
Шифр документа — 81.3.11.02.01.003
Призначення — учню, вчителю української мови та літератури

Інформаційний паспорт навчальної теми

Стилістика простих речень

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Українська мова. 11 клас.

Програма для профільного навчання учнів загальноосвіт. навч. закладів (академічний рівень). Уклад.: Г. Т. Шелехова, В. І. Новосолова, Я. І. Остаф. Затверджена МОН України (наказ від 28.10.10 № 1021); вид-во «Грамота», 2011.

Розділ I «Мовна і мовленнєва змістові лінії», тема 3.

Анотація

Вивчення теми «Стилістика простих речень» підвищує рівень сформованості граматичних навичок і вмінь учнів визначати типи односкладних структур, розпізнавати повні і неповні речення, ідентифікувати складені присудки в них.

Під час її вивчення старшокласники удосконалюють уміння правильно й комунікативно доцільно висловлювати власні думки за допомогою синонімічних відповідників між двоскладними й односкладними реченнями.

Учню і вчителю надається перелік навчальних, методичних матеріалів, які рекомендовані МОНмолодьспорту України і можуть використовуватися для вивчення теми. Крім цього, автор додатково пропонує свої навчальні та методичні матеріали до теми.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Узагальнювальна таблиця «Односкладні речення та способи вираження в них головного члена».

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

1. Тестова перевірка з теми «Стилістика простих речень».

Для поглибленого вивчення теми запропоновано **творчу роботу і реферат**.

Мирослава ЗОРЯНА,
здобувач Київського славістичного
університету

Ідентифікаційне вікно
Підсистема – навчальний процес
Вид інформації – навчальна
Вид документа – розробка з методики викладання предмета
Шифр документа – 79.1.02.01.00.000
Призначення – вчителю початкових класів

Віра НАУМЕНКО,
доцент, професор кафедри
початкової освіти та методик
гуманітарних дисциплін
Київського університету
імені Бориса Грінченка,
кандидат педагогічних наук

Розробка з методики викладання предмета

СВІТ ХУДОЖНЬОГО СЛОВА в об'єктиві фотокамери

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Українська мова. Літературне читання. 2 – 4 класи.

Програма для загальноосвіт. навч. закладів. 2–4 класи. Авт.: О. Я. Савченко, В. О. Мартиненко, В. О. Науменко та ін. Затверджена МОН України (наказ від 12.09.2011 № 1050); вид-во «Освіта», 2012.

Анотація

У публікації розкриваються прийоми роботи зі словом на уроках літературного читання за допомогою фотозображень. Акцентується увага на словниковій роботі як одній з провідних у методиці сприймання художнього слова, формування вмінь молодших школярів мислити художніми образами.

Окрім того, в додатках на компакт-диску запропоновано альбом фотографій, за допомогою яких розкривається значення тих слів, які зустрічаються у художніх творах.

Ключові слова: читання літературне, мова українська, робота словникова.

Ольга ЧУЙКО,

учитель вищої категорії, учитель-методист, ЗОШ I – III ступенів № 3 – колегіум, м. Сміла, Черкаська обл.

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – навчальний процес
 Вид інформації – навчальна
 Вид документа – інформаційний паспорт
 Шифр документа – 84.3.10.03.04.002
 Призначення – учню, вчителю фізики

Інформаційний паспорт навчальної теми Механічні хвилі

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Фізика. 10 клас.

Програма для загальноосвіт. навч. закладів. 10 – 11 класи : академічний рівень. Затверджена МОН України (наказ від 28.10.2010 № 1021) // Фізика в шк. України. – 2010. – № 19 (167).

Розділ IV «Механічні коливання й хвилі», тема 2.

Анотація

Під час вивчення теми учні опанують знання про хвилі та їх різновиди; дізнаються як утворюється механічна хвиля; познайомляться з параметрами звукових хвиль (від чого залежить висота та гучність звуку тощо).

Окрім того, корисними будуть знання про застосування інфра- та ультразвуку для діагностики та лікування захворювань.

Тема цікава і актуальна, оскільки хвилі оточують людину всюди: морські, світлові та радіохвилі тощо, а одним з найпоширеніших хвильових явищ є звук, за допомогою якого вона отримує найбільшу кількість інформації про навколишній світ.

Учню і вчителю надається перелік навчальних, методичних матеріалів, які рекомендовані МОНмолодьспорту України і можуть використовуватися для вивчення теми. Крім цього, автор додатково пропонує свої навчальні та методичні матеріали до теми.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Механічні хвилі. Звук (презентація).
2. Цікаві факти з історії досліджень звукових явищ (презентація).
3. Характеристики звуку (презентація).
4. Шум і його вплив на організм людини (презентація).
5. УЗД у акушерстві та гінекології (презентація).
6. Візуалізація звукових хвиль (фрагмент відеофільму).

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

1. Вплив звуків на живі організми. Розв'язування задач (конспект уроку).
2. Цікаві факти до курсу «Звукові явища».
3. Механічні хвилі (конспект уроку).

Для поглибленого вивчення теми запропоновано такі **творчі роботи і реферати**:

1. Вплив шуму на здоров'я людини.
2. Використання інфра- та ультразвуків у медицині.

Ольга ЧУЙКО,
учитель вищої категорії, учитель-методист, Смілянський природничо-математичний ліцей, асоційована школа ЮНЕСКО, м. Сміла, Черкаська обл.

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – навчальний процес
Вид інформації – навчальна
Вид документа – практикум
Шифр документа – 84.3.10.05.02.003
Призначення – учню, вчителю фізики

Практикум

Лабораторна робота «Вимірювання коефіцієнта тертя спокою»

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Фізика. 10 клас.

Програма для загальноосвіт. навч. закладів. 10 – 11 класи : академічний рівень. Затверджена МОН України (наказ від 28.10.2010 № 1021) // Фізика в шк. України. – 2010. – № 19 (167).

Розділ II, тема 3.

Анотація

Лабораторна робота вміщує завдання та вправи на засвоєння навчальної теми «Вимірювання коефіцієнта тертя спокою». Опануванню навчального матеріалу сприяє виконання досліду із бруском та олівцем, метою якого є віднаходження точки N (точка прикладання сили, від якої починається перехід від поступального руху бруска до його перекидання).

Ольга ЧУЙКО,

учитель вищої категорії, учитель-методист, Смілянський природничо-математичний ліцей, асоційована школа ЮНЕСКО, м. Сміла, Черкаська обл.

Ідентифікаційне вікно

Підсистема — навчальний процес
Вид інформації — навчальна
Вид документа — практикум
Шифр документа — 84.3.10.03.02.002
Призначення — учню, вчителю фізики

Практикум

Лабораторна робота «Дослідження руху тіла, кинутого горизонтально»

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Фізика. 10 клас.

Програма для загальноосвіт. навч. закладів. 10—11 класи : профільний рівень. Затверджена МОН України (наказ від 28.10.2010 № 1021) // Фізика в шк. України. — 2010. — № 19 (167).

Розділ II, тема 2.

Анотація

Лабораторна робота вміщує завдання та вправи на засвоєння навчальної теми «Дослідження руху тіла, кинутого горизонтально». Опануванню навчального матеріалу сприяє виконання досліду із бруском, якому надається певна швидкість в горизонтальному напрямку і відмічається місце його падіння.

Оксана АРТЕМ'ЄВА,

учитель хімії, учитель-методист вищої категорії, спеціалізована школа № 67 еколого-економічного профілю, м. Дніпропетровськ

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – навчальний процес
Вид інформації – навчальна
Вид документа – інформаційний паспорт
Шифр документа – 93.3.11.05.00.003
Призначення – учню, вчителю хімії

Інформаційний паспорт навчальної теми

Природні джерела вуглеводнів та їх переробка

Класифікація за КНІ (класифікатор навчальної інформації)

Хімія. 11 клас.

Програма для загальноосвіт. навч. закладів. 10–11 класи : академічний рівень. Авт.: Л. Величко, Г. Лашевська, Н. Титаренко. Затверджена МОН України (наказ від 28.10.2010 № 1021); вид-во «Мандрівець», 2011.

Тема 3.

Анотація

Під час вивчення теми учні знайомляться з природними джерелами вуглеводнів та їхньою переробкою.

Тема є важливою та актуальною, оскільки рівень матеріального добробуту суспільства в наш час визначається кількістю енергії, яка виробляється на душу населення, а енергетичні проблеми можуть стати реальним обмеженням для подальшого зростання матеріальної культури. Окрім того, проблеми енергетики пов'язані як з нестачею сировини, так і з неспроможністю суспільства добувати енергію економічно і екологічно раціональними способами.

Учню і вчителю надається перелік навчальних, методичних матеріалів, які рекомендовані МОНмолодьспорту України і можуть використовуватися для вивчення теми. Крім цього, автор додатково пропонує свої навчальні та методичні матеріали до теми.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Альтернативні джерела енергії (презентація).
2. Природні джерела вуглеводнів (презентація).
3. Охорона навколишнього середовища від забруднення в процесі перероблення вуглеводневої сировини і використання продуктів її перероблення (презентація).
4. Опорні схеми до теми.

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

1. Альтернативні джерела енергії (презентація).

Для поглибленого вивчення теми запропоновано такі **творчі роботи і реферати**:

1. Альтернативні джерела енергії.
2. Охорона довкілля від забруднень, які є результатом перероблення вуглеводневої сировини та використання продуктів перероблення.

Михайло ЗІГМАН,
методист Малиновського
районного методичного
кабінету м. Одеса

Ідентифікаційне вікно

Підсистема — навчальний процес
 Вид інформації — фахова
 Вид документа — інформаційне повідомлення
 Шифр документа — 74.04(4Укр)л01
 74.268.3(4Укр)
 Призначення — заступнику директора з навчальної роботи, усім вчителям

Інформаційне повідомлення

ОЗОНівці всіх країв, єднаймося!

Класифікація за КЗІ (класифікатор загальноосвітньої інформації)

Освіта. Педагогічна наука / Всеукраїнські конгреси, з'їзди, конференції, наради тощо працівників освіти

Освіта. Педагогічна наука / Методика викладання навчальних предметів у загальноосвітній школі / Методика викладання мов та літератур / Методика викладання літератур

Анотація

Публікацію присвячено фестивалю педагогічних ідей «Мій особистісно зорієнтований урок», враженнями від якого ділиться із читачами автор.

Так, автор вважає, що для нинішнього етапу розвитку освіти характерним є зростаючий інтерес до особистісно зорієнтованого навчання, зумовлений потребою сучасного соціуму в яскраво-індивідуальних і прагматичних особистостях. Таке навчання вимагає від учителів високого рівня педагогічної майстерності та постійного спілкування з колегами-новаторами.

Ключові слова: фестиваль педагогічний, навчання особистісно зорієнтоване.

Лілія УТКІНА,

учитель української мови та літератури, учитель вищої категорії, старший учитель КЗ «Нікопольська середня загальноосвітня школа I–III ст. № 22», Дніпропетровська обл.

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – навчальний процес
Вид інформації – фахова
Вид документа – практична рекомендація
Шифр документа – 74.268.1Укр
74.268.3(4Укр)
Призначення – вчителю української мови та літератури

Практична рекомендація З PowerPoint урок буде цікавішим, а навчання – успішнішим

Класифікація за КЗІ (класифікатор загальноосвітньої інформації)

Освіта. Педагогічна наука / Методика викладання мов та літератур / Методика викладання української мови

Освіта. Педагогічна наука / Методика викладання мов та літератур / Методика викладання української літератури

Анотація

У публікації йдеться про використання програми Power Point на уроках української мови та літератури – звичне явище. Слайд-презентація, фотоальбом, дидактична гра, інтерактивний плакат – це ті види електронних матеріалів, які, на думку автора, дозволяють зробити процес навчання цікавим та плідним.

Автор також зазначає, що залежно від мети та етапу уроку варто використовувати різні комп'ютерні презентації: так, слайд-презентацію й фотоальбом варто залучати до навчального процесу на початку ознайомлення з програмою, а дидактичну гру та інтерактивний плакат тоді, коли учні стануть впевненими її користувачами.

Ключові слова: мова українська, література українська, технології інформаційно-комунікаційні, Power Point.

Наталія ЗВОЛЬСЬКА,

бібліотекар відділу науково-методичної та консультативної роботи Львівської обласної науково-педагогічної бібліотеки

Світлана ЧИРКА,

бібліотекар відділу науково-методичної та консультативної роботи Львівської обласної науково-педагогічної бібліотеки

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – виховний процес
 Вид інформації – виховна та пізнавальна
 Вид документа – календар
 Шифр документа – 92
 Призначення – заступнику директора з виховної роботи, педагогу-організатору, бібліотекарю

Календар

Календар знаменних дат. Вересень

*Класифікація за КЗІ (класифікатор загальноосвітньої інформації)
 Довідкові видання*

Анотація

Надається перелік знаменних і пам'ятних дат з відзначення: державних і релігійних свят; ювілеїв історичних осіб, діячів культури, мистецтва, літератури, вчених, героїчних борців за державність. Зокрема, у вересні відзначатимуться:

День знань.

150 років від дня народження Дмитра Граве: математика, творця першої вітчизняної математичної школи, академіка АН України, члена-кореспондента РАН і почесного члена АН СРСР.

День пам'яті жертв фашизму.

130 років від дня народження Дмитра Донцова: українського літературного критика, публіциста, філософа, політичного діяча.

День батька.

160 років від дня народження Михайла Павлика: українського письменника, публіциста, громадського діяча.

120 років від дня народження Сергія Єфремова: українського військового діяча, головнокомандувача національної оборони Карпатської України.

90 років від дня народження Олександра Сизоненка: українського письменника.

День партизанської слави.

День дошкільника.

День увічнення пам'яті жертв Бабиного Яру.

Всеукраїнський день бібліотек.

Перелік знаменних і пам'ятних дат супроводжується підібраними інформаційними матеріалами, які можуть бути використані для організації різноманітних заходів (виховних, навчальних тощо) у загальноосвітніх навчальних закладах.

Ольга БУДУГАЙ,

завідувач кафедри іноземних мов, доцент Білоцерківського інституту економіки та управління «ВМУРоЛ «Україна», доцент кафедри педагогіки і психології Київського ОІПОПК, кандидат філологічних наук

Андрій БУДУГАЙ,

учитель болгарської мови Білоцерківської спеціалізованої школи I – III ст. № 1 з поглибленим вивченням слов'янських мов

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – виховний процес
 Вид інформації – виховна та пізнавальна
 Вид документа – стаття
 Шифр документа – 74.200.504
 74.200.584.41
 Призначення – заступнику директора з виховної роботи, вчителю історії, вчителю початкових класів

Стаття

Юним козачатам про славних пращурів

Класифікація за КЗІ (класифікатор загальноосвітньої інформації)

Освіта. Педагогічна наука / Теорія й методика виховання / Основні напрями виховання школярів / Виховання громадянина. Виховання патріотизму. Громадянське виховання

Освіта. Педагогічна наука / Теорія й методика виховання / Основні напрями виховання школярів / Вечори. Святкові ранки / Тематичні вечори (літературні, музичні, лекції-концерти та ін.)

Анотація

У публікації національно-патріотичне виховання формується на прикладах історії становлення української державності, українського козацтва, героїки визвольного руху, успадкування духовних та культурних надбань українського народу.

На думку авторів, знайомство з цим героїчним періодом вітчизняної історії та виховання юного покоління на прикладі життя й боротьби січовиків є важливими складниками сучасної етнопедагогіки. Ця звитязна й дуже повчальна епоха нашої історії дає цінний матеріал для навчально-виховної роботи серед дітей та молоді.

На компакт-диску наведено збірку поезій авторів – «Козацька літератка», а також ноти до циклу з такою ж назвою. Окрім того, подано сценарії літературно-історичних вечорів, основою яких є поетична збірка, а також текст «Зустрічей з козаком Андрієм Певним» для молодших школярів та вікторини «Чи знаєш ти добу козацтва?» й добірку нот і текстів пісень козацької тематики тощо.

Ключові слова: виховання патріотичне, вечори літературно-історичні, козацтво українське.

Вікторія ЛІСНІЧУК-КРИНИЦЬКА,

учитель праці, учитель вищої категорії, старший учитель Білоцерківської спеціалізованої школи I–III ст. № 1 з поглибленим вивченням слов'янських мов Білоцерківської міської ради Київської обл.

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – виховний процес
Вид інформації – фахова
Вид документа – розробка з методики викладання предмета
Шифр документа – 74.200.25
74.200.54
74.200.584
Призначення – вчителю трудового навчання

Розробка з методики викладання

Технологія та особливості вишивки східнослов'янських народів

Класифікація за КЗІ (класифікатор загальноосвітньої інформації)

Освіта. Педагогічна наука / Теорія й методика виховання / Традиції та їхня роль у вихованні

Освіта. Педагогічна наука / Теорія й методика виховання / Естетичне виховання

Освіта. Педагогічна наука / Теорія й методика виховання / Методи, форми, засоби й прийоми позанавчальної діяльності

Анотація

На тлі актуалізації проблеми національно-патріотичного виховання школярів, створення умов для їх професійного самовизначення, обґрунтування вибору професії з урахуванням власних здібностей, уподобань та інтересів у освітянському середовищі особливої уваги набувають художньо-естетичні фактори формування в дітей та молоді етнічної свідомості, патріотичних почуттів, любові до рідної землі та свого народу. У цьому сенсі цікавим є досвід розроблення та реалізації авторської моделі навчально-методичного забезпечення гуртка декоративно-ужиткового напрямку «Технологія та особливості вишивки східнослов'янських народів».

Ключові слова: вишивка, навчання трудове, мистецтво декоративно-ужиткове, робота гурткова, гуртки, технологія вишивки.

Ольга ПРОКОПЧУК,
експерт

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – адмінстр. управ. школою
Вид інформації – організаційна
Вид документа – норм.-правовий показник
Шифр документа – 020.010.005
Призначення – директору школи

Нормативно-правовий показник Моніторинг законодавства. Нові документи

Класифікація за КФІ (класифікатор функціональної інформації)

Управління у сфері середньої освіти / Загальні питання / Нормативні документи

Анотація

У показнику надається перелік нормативно-правових актів та інших документів з питань загальної середньої освіти, які були оприлюднені у **червні 2013 року**. Тексти актів додаються. Нижче подаємо перелік друком.

№ п/п	Назва
1.	Про впорядкування дослідно-експериментальної роботи у системі загальної середньої та дошкільної освіти України Наказ МОН України від 08.04.13 № 421.
2.	Деякі питання проведення Всеукраїнського учнівського конкурсу з російської мови «Лукомор'я» Наказ МОН України від 12.04.13 № 432.
3.	Про організацію заходів з літнього оздоровлення та відпочинку дітей у 2013 році Наказ МОН України від 12.04.13 № 486.
4.	Деякі питання проведення Всеукраїнського учнівського конкурсу з англійської мови «Гринвіч» Наказ МОН України від 12.04.13 № 433.
5.	Про затвердження Порядку виховання та навчання в державних та комунальних дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах дітей осіб з числа іноземців та осіб без громадянства, яким надано тимчасовий захист в Україні Наказ МОН України від 07.05.13 № 488.
6.	Про заходи щодо поліпшення профілактики травматизму учасників навчально-виховного процесу Наказ МОН України від 08.05.13 № 493.
7.	Про затвердження Положення про Всеукраїнські експедиційно-польові збори команд юних екологів і натуралістів Наказ МОН України від 17.05.13 № 545.

8.	Про затвердження Положення про Всеукраїнський інтерактивний конкурс «МАН-Юніор Дослідник» Наказ МОН України від 17.05.13 № 546.
9.	Про затвердження Положення про Всеукраїнську науково-технічну виставку-конкурс молодіжних інноваційних проектів «Майбутнє України» Наказ МОН України від 17.05.13 № 547.
10.	Про затвердження Інструкції з охорони пунктів тестування працівниками Державної служби охорони при МВС України Наказ МОН України від 24.05.13 № 585/508. Наказ МВС України від 24.05.13 № 585/508.
11.	Про створення експертно-консультативної ради з питань аутизму Наказ МОН України від 28.05.13 № 621.
12.	Про проведення апробації та моніторингових досліджень якості навчальної літератури для загальноосвітніх навчальних закладів у 2013/2014 – 2014/2015 навчальних роках Наказ МОН України від 30.05.13 № 645.
13.	Про організацію діяльності психолого-медико-педагогічних консультацій Наказ МОН України від 04.06.13 № 680.
14.	Про підсумки III Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, що проводився для учнів і студентів з числа українців, які проживають за межами України Наказ МОН України від 13.06.13 № 739.
15.	Про призначення стипендій Кабінету Міністрів України Наказ МОН України від 13.06.13 № 740.
16.	Про затвердження плану заходів, щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами, у тому числі дітей-інвалідів Наказ МОН України від 14.06.13 № 768.
17.	Про затвердження орієнтовних критеріїв оцінювання діяльності дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів Наказ МОН України від 17.06.13 № 772.
18.	Про організацію виховної роботи в таборах відпочинку з денним перебуванням влітку 2013 року Лист МОН України від 15.05.13 № 1/9-321.
19.	Щодо вартості послуг з організації та підтримання доступу до Єдиної державної електронної бази з питань освіти Лист МОН України від 30.05.13 № 01.01-14/309.
20.	Про організацію навчально-виховного процесу в початкових класах загальноосвітніх навчальних закладів у 2013/2014 навчальному році Лист МОН України від 30.05.13 № 1/9-383. <i>Подаються методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу у 2-х класах загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до Державного стандарту початкової загальної освіти.</i>

21.	<p>Про впровадження факультативних курсів працівниками психологічної служби системи освіти Лист МОН України від 06.06.13 № 1/9-413. <i>Міністерство рекомендує впроваджувати в загальноосвітніх навчальних закладах, починаючи з 2013-2014 навчального року, факультативні курси, які орієнтовані на підсилення психологічної складової у вихованні дітей та учнівської молоді. Надсилаються переліки програм факультативних курсів для застосування в роботі працівників психологічної служби.</i></p>
22.	<p>Стосовно підключення до Єдиної державної електронної бази з питань освіти Лист МОН України від 13.06.13 № 01.01-14/392.</p>
23.	<p>Про проведення Тижнів знань з основ безпеки життєдіяльності у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах України Наказ ДСНС України від 26.04.13 № 193/470. Наказ МОН України від 26.04.13 № 193/470.</p>

Світлана БАБИЧ,
літературний редактор журналу
«Шкільний бібліотечно-інформа-
ційний центр»

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – бібл.-інформ. обслуговування
Вид інформації – фахова
Вид документа – інформаційне повідомлення
Шифр документа – 110.020.025
Призначення – бібліотекарю

Інформаційне повідомлення Епістолярна спадщина Винниченка: видано, презентовано, обговорено

Класифікація за КФІ (класифікатор функціональної інформації)

Бібліотеки / Бібліотечне обслуговування / Популяризація нових надходжень (видань)

Анотація

29 травня 2013 року в книгарні «Є» відбулася презентація документальної розповіді Надії Миронець «Володимир Винниченко: таємниці кохання. Хронологія інтимів», яка увійшла до серії «Persona Grata» видавництва «Ярославів Вал».

У публікації наведено інформацію про перебіг заходу та особливості презентованого видання.

Ключові слова: презентації нових видань, Винниченко В.

Лариса КУЗНЕЦОВА,

методист Ленінського районного методичного підрозділу інформаційно-аналітичного методичного центру департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької міської ради

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – бібл.-інформ. обслуговування

Вид інформації – фахова

Вид документа – інформаційне повідомлення

Шифр документа – 110.010.010

110.020.010

Призначення – заступнику директора з навчальної роботи, заступнику директора з виховної роботи, бібліотекаряю

Інформаційне повідомлення План роботи школи у форматі «Педагогічний колектив – шкільна бібліотека»

Класифікація за КФІ (класифікатор функціональної інформації)

Бібліотеки / Загальні питання / Планування роботи

Бібліотеки / Бібліотечне обслуговування / Забезпечення навчального процесу

Анотація

Стаття відкриває серію публікацій, покликаних надавати практичну допомогу керівникам загальноосвітніх навчальних закладів у реалізації контроль-но-діагностичних управлінських заходів щодо бібліотечно-бібліографічної та інформаційної діяльності шкільної бібліотеки.

Остання, на думку автора, є одним з найважливіших структурних підрозділів навчального закладу. Так, вона покликана сприяти реалізації єдиних державних стандартів освіти та виховання дітей в навчальному закладі.

Доводиться, що в сучасних умовах реформування освітньої галузі адміністрації загальноосвітнього закладу необхідно активізувати діяльність у вигляді педагогічного патронату шкільної бібліотеки, який дозволяє контролювати, діагностувати й своєчасно виявляти проблемні ситуації, надавати термінову допомогу бібліотеці в організації її роботи.

Ключові слова: бібліотеки шкільні, забезпечення навчального процесу, обслуговування бібліотечне, циклограми.

Лариса СИТНИК,
головний бухгалтер
централізованої бухгалтерії
управління освіти і науки
Дніпропетровської міської ради

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – бібл.-інформ. обслуговування
Вид інформації – фахова
Вид документа – консультація
Шифр документа – 110.030.014
Призначення – директору школи, бібліотекаря

Консультація

Заміщення бібліотекаря на час відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами

Класифікація за КФІ (класифікатор функціональної інформації)
Бібліотеки / Праця бібліотекаря / Заміщення

Анотація

У публікації йдеться про посадовий оклад працівника, який виконуватиме обов'язки бібліотекаря. Чи можна на час відпустки прийняти за договором працівника зі сторони? Відповідь на це запитання у консультації.

Ключові слова: відпустки, заміщення, оплата праці.

Олена МОРОСОВА,
експерт з економічних та бухгалтерських питань

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – бібл.-інформ. обслуговування
Вид інформації – фахова
Вид документа – консультація
Шифр документа – 110.030.050
Призначення – директору школи, бібліотекарю

Консультація

**Додаткова соціальна відпустка
бібліотекарям, що мають дітей**

Класифікація за КФІ (класифікатор функціональної інформації)
Бібліотеки / Праця бібліотекаря / Відпустки

Анотація

У публікації йдеться про право на додаткову відпустку під час перебування у відпустці по догляду за дітьми.

Ключові слова: відпустки додаткові, праця бібліотекаря, догляд за дітьми.

Олена ПРОЦІВ,
завідувач відділу інформації
Тернопільської обласної уні-
версальної наукової бібліотеки

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – бібл.-інформ. обслуговування
Вид інформації – фахова
Вид документа – практична рекомендація
Шифр документа – 110.027.000
Призначення – бібліотекарю

Практична рекомендація Вчимося користуватися електронною поштою

Класифікація за КФІ (класифікатор функціональної інформації)
Бібліотеки / Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ)

Анотація

Незважаючи на значну кількість сучасних електронних сервісів для обміну інформацією (миттєві повідомлення, соціальні мережі, скайп, чати, форуми, мікроблоги, ICQ тощо), електронна пошта залишається найнадійнішим, простим і безпечним засобом зв'язку будь-якої сучасної людини. До того ж поштові програми вже давно перетворилися зі звичайних засобів комунікації на засоби підвищення продуктивності праці.

Автор ознайомлює читачів із покроковим алгоритмом створення електронної скриньки (ілюстрація алгоритму у мультимедійні презентації подана на диску), а також наводить практичні поради щодо електронного листування.

***Ключові слова:** пошта електронна, культура інформаційна, технології інформаційно-комунікаційні.*

Наталія ДЗЮБА,
завідувач відділу каталогізування
Національної бібліотеки України
для дітей

Валентина КРАСНОЖОН,
завідувач відділу довідково-інфор-
маційного обслуговування
Національної бібліотеки України
для дітей

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – бібл.-інформ. обслуговування
Вид інформації – фахова
Вид документа – практична рекомендація
Шифр документа – 110.021.000
110.027.000
Призначення – бібліотекарю

Практична рекомендація Корпоративна база статей бібліотек України для дітей: методика та стратегія пошуку

Класифікація за КФІ (класифікатор функціональної інформації)
Бібліотеки / Бібліографічна робота
Бібліотеки / Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ)

Анотація

Задоволення інформаційних потреб сучасного користувача, забезпечення оперативного доступу до бібліотечно-інформаційних ресурсів, формування електронних каталогів вимагають координації зусиль для найбільшої ефективності інформатизації бібліотечної галузі. Саме тому питання співробітництва та взаємодії бібліотек сьогодні набувають особливого значення. Так, з 2010 року Національна бібліотека України для дітей стала ініціатором проекту «Корпоративний розпис статей з періодичних видань».

Основна його мета – удосконалення процесу аналітичного розпису статей із періодичних видань на основі розподілу джерел розпису та обміну записами між бібліотеками для дітей. Особливостям функціонування, а також діяльності в його рамках і присвячено публікацію.

Авторами представлено особливості функціонування «Віртуальної школи каталогізатора», методика та алгоритми пошуку у веб-каталозі.

Ключові слова: каталоги електронні, робота бібліографічна, записи бібліографічні, технології інформаційно-комунікаційні.

Олена КАНЮКА,

заступник директора наукової роботи
Закарпатської обласної універсальної
наукової бібліотеки імені Ф. Потушняка

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – бібл.-інформ. обслуговування
Вид інформації – фахова
Вид документа – стаття
Шифр документа – 110.020.000
Призначення – бібліотекарю

Стаття

Комунікативна культура бібліотекарів

Класифікація за КФІ (класифікатор функціональної інформації)

Бібліотеки / Бібліотечне обслуговування

Анотація

Бібліотекарі, зважаючи на рід їхньої діяльності, постійно спілкуються з читачами. Відомо, що представники обох сторін цієї комунікації мають власні (подекуди зовсім протилежні) принципи, переконання, погляди на життя. Інколи це продукує конфлікти, варіанти яких неможливо перерахувати та передбачити.

У публікації розглянуто основні аспекти бібліотечного спілкування та проаналізовано причини виникнення конфліктів між читачами й бібліотекарями, а також наведено поради щодо подолання конфліктних ситуацій.

Ключові слова: конфлікти, обслуговування бібліотечне, ситуації конфліктні.

Олександра КУПИНА,

головний бібліотекар відділу науково-консультативної підтримки бібліотек, соціології, інновацій та маркетингу Львівської обласної бібліотеки для дітей

Ідентифікаційне вікно

Підсистема – бібл.-інформ. обслуговування
Вид інформації – фахова
Вид документа – стаття
Шифр документа – 110.020.000
Призначення – бібліотекарю

Стаття

Масова робота: класика жанру та новації

Класифікація за КФІ (класифікатор функціональної інформації)
Бібліотеки / Бібліотечне обслуговування

Анотація

Бібліотекарі знають, що на організацію та проведення масових заходів йде багато часу. Однак воно того варте, адже саме завдяки таким заходам бібліотекар може показати учням принадність читання, навчити їх любити книжку, викликати бажання читати.

У публікації представлено як традиційні, так і перспективні інноваційні форми масової роботи, які з'явилися в зв'язку з розвитком інформаційних потреб суспільства.

Ключові слова: робота масова, обслуговування бібліотечне.

Інформаційне видання

Видається з січня 2013 року
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
КВ № 19069-7859-Р від 05.07.2012 р.

Передплатний індекс **68167**

Засновник і видавець: Український інститут нормативної інформації

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції: Серія ДК № 2031 від 15.12.2004 р.

Головний редактор Зражевський Ю.М.
Відповідальний редактор Довгань О.В.

Адреса редакції:
01042, м.Київ-42, вул. П.Лумумби 4/6, корпус "В"
телефони для довідок (044) 528-22-16, 528-28-75,
528-30-28
факс (044) 528-22-16, e-mail: a_dovgan@list.ru

Підписано до друку 15.07.2013р.
Друк – УкрІНІ

Формат 70x100 1/16
Папір офсетний № 1

Замовлення № Н.2603.16.0713

© ТОВ «УкрІНІ», 2013
Усі права захищені і належать видавцю